MINISTERIE VAN JUSTITIE

Postbus 20301
2500 EH Den Haag
tel: (070) 370 79 11; telex 30912 mvj nl

Circulaire

Aan: - de hoofden van plaatselijke politie;
- de Staf van de Koninklijke Marechaussee

i.a.a.: - de Procureurs-Generaal (fgd direct. van politie)
- districtbureau's van de rijkspolitie
- de Brigadecommandant van de Koninklijke Marechaussee Schiphol

Datum:	Datum inwerkingtreding:	Geldig tot:	Ons Kenmerk:
8 januari 1992	1 januari 1992	1 januari 1996	169360/91/DVZ

Aard:
bekendmaking van voorschrift

Onderdeel:
DVZ/SBO

Onderwerp:
vrijwillig vertrek van vreemdelingen onder het Terugkeerprogramma (TBV nr. 50)

Relatie met eerdere circulaire:
wijziging van de Vreemdelingen-circulaire 1982

1. Inleiding

Onlangs is met de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) overeenstemming bereikt over de uitvoering van het zogenaamde Terugkeerprogramma door het Terugkeerbureau. Het Terugkeerbureau maakt integraal deel uit van de vestiging van de IOM te Den Haag. De nederlandse versie van het Terugkeerprogramma gaat hierbij als bijlage 1.

Onder bepaalde voorwaarden kan een vreemdeling die in Nederland verblijft maar niet hier te lande is toegelaten, in aanmerking komen voor bijdragen op grond van het Terugkeerprogramma. Het betreft de verlening van een vliegticket en een ondersteuningsbijdrage voor de eerste periode van verblijf in het land van terugkeer of hervestiging.

Uitgangspunt van het Terugkeerprogramma is om het vrijwillig vertrek van vreemdelingen te bevorderen. Het terugkeerbeleid zoals dat nu gestalte krijgt, beoogt financiële drempels voor vrijwillig vertrek weg te nemen. Het is bedoeld als aanvulling op het verwijderingsbeleid; één van de voorwaarden voor vertrek onder het Terugkeerprogramma is dan ook dat hierdoor niet een concrete verwijderingsmaatregel mag worden gefrustreerd.

Op grond van het Terugkeerprogramma moet bij de uitvoering een zekere afstemming met het ministerie van Justitie of de betreffende vreemdelingendiensten plaatsvinden. Vooralsnog zal deze afstemming plaatsvinden door of via een contactpersoon die daartoe is aangewezen bij de unit 3 van elke regio van de directie Vreemdelingenzaken.

Hieronder wordt aangeduid op welke wijze de vreemdelingendiensten betrokken zijn bij de uitvoering van het Terugkeerprogramma.

2. De procedure voor vertrek onder het Terugkeerprogramma

De procedure voor het vertek onder het Terugkeerprogramma is vermeld in paragraaf 5 van het terugkeerprogramma. Kort samengevat gelden de volgende stappen voor een vreemdeling die een beroep wil doen op het Terugkeerprogramma:

a. de vreemdeling vult met behulp van een bemiddelende instantie een aanvraagformulier in dat naar het Terugkeerbureau in Den Haag wordt gezonden;
b. het Terugkeerbureau gaat na of de vreemdeling voldoet aan de voor waarden voor verlening van bijdragen onder het Terugkeerprogramma;
c. indien dit het geval is, krijgt de vreemdeling bericht dat hij in beginsel onder het Terugkeerprogramma kan vertrekken;
d. de vreemdeling vertrekt vanaf Schiphol, waar hij de terugkeerbijdragen krijgt uitgereikt na intrekking van eventuele procedures over een verblijfstitel.

2.1 Indiening van de aanvraag

Indien vreemdelingen zich wenden tot een vreemdelingendienst voor een beroep op het Terugkeerprogramma, dient deze door te verwijzen naar de instanties, waarmee het Terugkeerbureau afspraken over voorlichting en bemiddeling heeft gemaakt. Het betreft onder meer de Stichting POA (Particuliere Opvang Asielzoekers), de bureau's voor rechtshulp en de locale afdelingen van de Vereniging Vluchtelingenwerk Nederland.

2.2 Beoordeling van de aanvraag

De behandeling van de aanvragen gebeurt op het kantoor in Den Haag. Het kan noodzakelijk zijn dat het Terugkeerbureau de vreemdeling op zijn kantoor in Den Haag uitnodigt om nadere informatie over de aanvraag te verschaffen.

Er kan een broep op het Terugkeerprogramma worden gedaan door een vreemdeling die in vreemdelingenbewaring is gesteld of anderszins in zijn bewegingsvrijheid is beperkt. Voorzover noodzakelijk zal in dat geval de DVZ-contactpersoon in overleg met het betreffende hoofd van plaatselijke politie en met het Terugkeerbureau voorzieningen treffen voor de behandeling van de aanvraag en het vertrek van de vreemdeling.

Over enkele voorwaarden moet afstemming plaatsvinden met de DVZ-contactpersoon. Zonodig zal deze contact opnemen met de betreffende vreemdelingendienst. Tevens kan het Terugkeerbureau bij de contactpersoon bepaalde gegevens die op het aanvraagformulier zijn vermeld, verifiëren. Indien uit het aanvraagformulier blijkt dat de vreemdeling alleen bij de vreemdelingendienst bekend is, zal het Terugkeerbureau de vreemdelingendienst verzoeken de relevante informatie toe te sturen naar de DVZ-contactpersoon.

Afstemming met de directie Vreemdelingenzakenvindt plaats over de voorwaarden aangaande de verblijfsrechtelijke positie, inbreuken op de openbare orde, oneigenlijke gronden, en verwijderingsmaatregelen.
Het Terugkeerprogramma is bestemd voor vreemdelingen die niet tot Nederland zijn toegelaten. Indien de betrokken vreemdeling niet met instemming van de overheid hier te lande verblijft, wordt nagegaan of er reeds concrete verwijderingsmaatregelen jegens hem zijn getroffen. In dat geval zal doorgaans geen toestemming voor vertrek via het Terugkeerbureau worden gegeven, aangezien dan niet wordt voldaan aan de voorwaarde dat het verwijderingsbeleid niet mag worden doorkruist.
Indien de directie Vreemdelingenzaken instemt met het vertrek onder het Terugkeerprogramma van en illegale vreemdeling die niet bekend is bij de directie of bij de betreffende vreemdelingendienst, dient de identiteit van deze vreemdeling door de vreemdelingendienst te worden vastgesteld. Het Terugkeerbureau zal de vreemdeling berichten dat hij zich daartoe bij de vreemdelingendienst moet vervoegen.

Het Terugkeerbureau gaat na of de vreemdeling beschikt over een geldig reisdocument. Indien op het aanvraagformulier is aangegeven dat het reisdocument zich bevindt bij de betreffende vreemdelingendienst, zal het Terugkeerbureau de betreffende vreemdelingendienst kunnen verzoeken om toezending van een kopie van het reisdocument.

2.3 Bericht omtrent vertrek onder het Terugkeerprogramma

Een instemmend bericht is steeds onder het voorbehoud dat de vreemdeling ook aan de overige voorwaarden voldoet.
Indien de vreemdeling niet over een geldig reisdocument beschikt, zal hij dit moeten aanvragen bij de betreffende diplomatieke vertegenwoordiging. Indien de vreemdeling niet binnen drie weken na de indiening van de aanvraag de beschikking heeft over een geldig reisdocument, zal het Terugkeerbureau haar activiteiten voor de terugkeer van de betrokkene beëindigen.

De vreemdeling zal in beginsel binnen dertig dagen na indiening van de aanvraag kunnen vertrekken. Zonodig krijgt de vreemdelingendienst bericht dat de vreemdeling uitstel van vertrek moet worden verleend.

2.4 Vertrek

Het Terugkeerbureau informeert de vreemdeling via de bemiddelende instantie over de datum van vertrek. De vreemdelingendienst krijgt hierover eveneens bericht van het Terugkeerbureau. In beginsel vindt vertrek via Schiphol plaats.

Indien het een vreemdeling betreft die in het bezit is van een W-document of van een gedoogdenverklaring zal het Terugkeerbureau de vreemdeling berichten dat hij deze bij de vreemdelingendienst moet inleveren. Indien het reisdocument van de vreemdeling zich bevindt bij de vreemdelingendienst, zal het Terugkeerbureau de vreemdelingendienst verzoeken dit reisdocument op te sturen naar de grensbewakingsautoriteiten te Schiphol. De medewerker van het Terugkeerbureau te Schiphol zal het reisdocument daar voor de vreemdeling in ontvangst nemen.
De vreemdeling dient zich te vervoegen bij de medewerker van het Terugkeerbureau in de vertrekhal te schiphol. Deze medewerker begeleidt de vreemdeling verder tot aan de boarding gate.

De vreemdelingendienst ontvangt door tussenkomst van de directie Vreemdelingenzaken bericht dat de vreemdeling is afgereisd onder het Terugkeerprogramma. Het is niet noodzakelijk om een formulier D 39 aan de directie Vreemdelingenzaken te sturen.

3. Slot

Indien deze circulaire of de uitvoering van het Terugkeerprogramma nadere vragen oproept, kunt u zich wenden tot de contactpersoon bij de betreffende regio van de directie Vreemdelingenzaken.

Deze circulaire zal worden verwerkt in de Vreemdelingencirculaire 1982 bij supplement 7.

De Staatssecretaris van Justitie,

(A. Kosto)